

Το Εθνικό Χωροταξικό

Σημαντικό βήμα για τη χάραξη ολοκληρωμένης χωροταξικής πολιτικής θεωρούν τα Περιφερειακά Τμήματα του ΤΕΕ το Εθνικό Χωροταξικό Πλαίσιο, ωστόσο εκτιμούν ότι αποτελεί μια γενικόλογη, ασαφή και άτολμη προσέγγιση και

δεν αποτυπώνει ένα συγκεκριμένο όραμα για την Ελλάδα των επόμενων χρόνων. Τα Περιφερειακά Τμήματα του ΤΕΕ κάνουν επισημάνσεις και υποβάλλουν προτάσεις για τη βελτίωσή του. Ακολουθούν οι απόψεις δύο Περιφερειακών Τμημάτων του ΤΕΕ:

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Η Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ, κατέληξε σε μία σειρά γενικών αλλά και κατά άρθρο παρατηρήσεων για το Εθνικό Χωροταξικό, με βάση το πόρισμα Ομάδας Εργασίας που συγκροτήθηκε για τη μελέτη του.

Πολύ συνοπτικά, οι γενικές παρατηρήσεις του ΤΕΕ/ΤΚΜ είναι οι εξής:

Η σύνταξη του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης αποτελεί σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση της υιοθέτησης μιας ολοκληρωμένης και προγραμματικής προσέγγισης για τη χωροταξία στη χώρα μας.

Το σχέδιο θέτει στόχους, προσδιορίζει κατευθύνσεις και προωθεί μηχανισμούς υλοποίησης αλλά και διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης των χωρικών εξελίξεων και του βαθμού επίτευξής του. Τα παραπάνω δηλώνουν την προσπάθεια ενσωμάτωσης μιας προγραμματικής λογικής στο χωρικό σχεδιασμό, η οποία αξιολογείται θετικά.

Παρακάτω αναφέρονται επιγραμματικά οι αδυναμίες, οι οποίες είναι χρήσιμο να αντιμετωπιστούν, για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή χωροταξικής πολιτικής στη χώρα:

- Η περιορισμένη έμφαση στη διοικητική ανασυγκρότηση της χώρας και η απουσία συγκεκριμένων προτάσεων.

- Η έλλειψη ιεράρχησης, τόσο σε επίπεδο στοχοθεσίας (π.χ. α-

νταγωνιστικότητα ή περιβάλλον), όσο και κατευθύνσεων (π.χ. σιδηρόδρομος ή οδικό δίκτυο).

- Η υπερβολική ανάλυση ορισμένων ζητημάτων έναντι άλλων εξίσου κρίσιμων που εξετάζονται ακροθιγώς, όπως η «εκτός σχεδίου» δόμηση, πολιτικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων, η μητροπολιτική διακυβέρνηση.

- Ο ετεροβαρής προσδιορισμός των στόχων προς τη σκοπιά της ανταγωνιστικότητας σε σχέση με τη σκοπιά της χωρικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος.

- Η συχνή παράθεση διαπιστώσεων, σχολιασμών και στοιχείων που δεν συνεισφέρουν στην εφαρμογή ή στο σχεδιασμό, αντί συγκεκριμένων κατευθύνσεων και δράσεων.

- Η περιορισμένη αναφορά στις αναπτυξιακές κατευθύνσεις για τη χώρα και τις επιμέρους περιοχές, που θα βελτίωνε τη χωρική κατανομή πόρων και θα λειτουργούσε επικουρικά προς τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

- Η έλλειψη αναφοράς σε σημαντικούς τομείς, για τους οποίους θα έπρεπε να παρέχονται κατευθύνσεις, όπως οι κοινωνικές υποδομές και εξυπηρετήσεις εθνικής και διαπεριφερειακής εμβέλειας και η καινοτομία.

- Ο ενδεικτικός χαρακτήρας διαφόρων σημείων του σχεδίου που δε συνεπάγεται δεσμεύσεις για τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και τους δημόσιους φορείς.

Σχετικά με τη διαδικασία, επισημαίνονται τα εξής:

- Το Γενικό Πλαίσιο έπεται της έγκρισης του ΕΣΠΑ, του ΕΣΣΑΑ και του ΕΣΣΑΑΑ, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς επίσης και των Ειδικών και Περιφερειακών Χωροταξικών Σχεδίων, με συνέπεια την περιορισμένη όσμωση μεταξύ των ανωτέρω κειμένων.

- Οι αποκλίσεις του Γενικού Πλαισίου από το ΕΣΠΑ και η ανεπάρκεια του πρώτου στη χωρική εξειδίκευση θεμάτων που θίγονται στο δεύτερο, ενέχουν τον κίνδυνο καθυστερήσεων κατά την υλοποίηση του ΕΣΠΑ. Η απαλοιφή των αποκλίσεων αυτών από το Γενικό Πλαίσιο, αν και αποτελεί λύση ανάγκης, θα συμβάλει στην υλοποίηση και του χωροταξικού και του αναπτυξιακού σχεδιασμού.

- Το Γενικό Πλαίσιο υποβάλλεται για ψήφιση, χωρίς να έχουν συγκεκριμενοποιηθεί οι επιδιώξεις του και τα προγραμματικά τους μεγέθη, εφόσον οι δείκτες παρακολούθησής των θα επιλεγούν εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος του.

- Τέλος, οι κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου θα ήταν σκόπιμο να είναι περισσότερο ρηξικέλυθες σε ορισμένα σημεία, δεδομένου ότι ο χρονικός ορίζοντας για την υλοποίησή του ανέρχεται στην δεκαεπταετία.

] Πλήρες κείμενο στην ιστοσελίδα www.tkm.tee.gr - Δραστηριότητες - Ομάδες Εργασίας, εκτεταμένη περίληψη στο «Τεχνολογία» 1ης Μαΐου, τεύχος 352.

ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ - Τμήματος Δυτικής Ελλάδας Γεώργιος Η. Ζεμπάτος απέστειλε προς τον υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, το γενικό γραμματέα Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας, τους βουλευτές Αχαΐας - Ηλείας - Ζακύνθου - Κεφαλληνίας, τους νομάρχες Αχαΐας - Ηλείας - Ζακύνθου - Κεφαλληνίας, τους προέδρους ΤΕΔΚ Αχαΐας - Ηλείας - Ζακύνθου - Κεφαλληνίας, τους δημάρχους Πάτρας - Πύργου - Ζακύνθου - Αργοστολίου και τα Επιμελητήρια Αχαΐας - Ηλείας - Ζακύνθου - Κεφαλληνίας τις θέσεις του Τμήματος επί του τελικού κειμένου του Γενικού Σχεδίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, που κατατέθηκε στη Βουλή.

Στις 27-12-2007 η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΔΕ είχε ανακοινώσει τις απόψεις της για το σχέδιο αυτό, αλλά λόγω του τελικού κειμένου που κατατέθηκε στη Βουλή τον Απρίλη από το ΥΠΕΧΩΔΕ, ξανασκολήθηκε αναλυτικά, ενώ στις 17 Απριλίου οργάνωσε στην Πάτρα Ειδική Εκδήλωση για το θέμα, με πολύ αξιόλογους εισηγητές.

Λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ, οι απόψεις του ΤΕΕ-ΤΔΕ οριστικοποιήθηκαν. Η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΔΕ ασχολήθηκε σε δύο συνεδριάσεις της με το μείζον για τη χώρα και την περιοχή μας θέμα και έπειτα από επεξεργασία - πόρισμα της Μόνιμης Επιτροπής μας Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Χωροταξίας αποφάσισε να εκφράσει ομόφωνα τις διαπιστώσεις και την κριτική της, επισημαίνοντας, μεταξύ άλλων, τα εξής:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Το Εθνικό Χωροταξικό ακολουθεί αντί να προηγείται των Ειδικών Τομεακών Πλαισίων, καθώς και των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων (Τουρι-

σμού, Βιομηχανίας, ΑΠΕ, κλπ.).

- Δεν είναι σαφείς οι προδιαγραφές που ακολούθησε.

- Οι διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης είναι ελλιπέστες.

- Διαπνέεται από μια γενικόλογη, ασαφή και συνάμα άτολμη προσέγγιση και δεν αποτυπώνει ένα συγκεκριμένο όραμα για την Ελλάδα των επόμενων χρόνων.

- Η φιλοσοφία στην οποία στηρίχθηκε η ΚΥΑ, «περί πόλων και αξόνων ανάπτυξης», έχει εγκαταλειφθεί από χρόνια στον ευρωπαϊκό χώρο.

- Οι θεωρητικές αναφορές περί ισόρροπης ανάπτυξης δεν συμβαδίζουν με το προαναφερθέν μοντέλο ανάπτυξης και τη φιλοσοφία περαιτέρω «ενίσχυσης» του ρόλου Αθήνας και Θεσσαλονίκης εντός της χώρας.

- Η αναφορά στη σταδιακή κατάργηση της Εκτός Σχεδίου Δόμησης φαντάζει ως απλό ευχολόγιο.

Ειδικότερα για την περιοχή

Η γεωγραφική αναφορά του ΤΕΕ - Τμήματος Δυτικής Ελλάδος είναι άλλη από αυτήν της Διοικητικής Περιφέρειας και σε μία κοινή ανακοίνωση δεν έχει νόημα το τμήμα μας να σχολιάσει το ΕΧΠ, συρράπτοντας τα χωρία που αφορούν την αντίστοιχη περιοχή και συναθροίζοντάς τα σε παρατηρήσεις.

1. Υπάρχει μία φυσική ασυνέχεια και αντίφαση μεταξύ της ανάπτυξης που υπονοείται μέσω του δυτικού άξονα και της ενσωμάτωσης της Π. Ηπείρου σε αυτές της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδος. Το Εθνικό όφειλε να δει αυτό το θέμα ανεξάρτητα από τοπικιστικές και πολιτικές αντιλήψεις και κυρίως όχι για να «επιβεβαιώσει» το ΕΣΠΑ 2007-13.

2. Η υφιστάμενη πόλωση Ανατολής - Δύσης δεν ανατρέπεται.

3. Δεν υπάρχει όραμα για τον δυτικό άξονα ανάπτυξης, που είναι μάλλον υποβαθμισμένος.

4. Δεν προωθείται η συνοχή της Πελοποννήσου.

5. Ο ρόλος της Πάτρας, κατά την ΚΥΑ (άρθρο 5), είναι ελλιπέστατος αφού:

- Δεν τολμάει να προτείνει την Πάτρα ως Μητρόπολη για τη Δυτική Ελλάδα, κάτι που θα βοηθούσε στην ισόρροπη ανάπτυξη.

- Η απουσία ενός μεγάλου αεροδρομίου πλησίον της Πάτρας και οι ανιεράρχητες τομεακές πολιτικές ενισχύουν τα παραπάνω.

Προτείνουμε:

1. Για την Πάτρα

A. Την ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής και στην ανάπτυξη σχέσεων και δικτύων με το χώρο της Αδριατικής αλλά και της Μεσογείου.

B. Την ανάδειξη της σε αναπτυξιακό πόλο (Μητρόπολη) για τη Δυτική Ελλάδα, δομημένο σε τρεις άξονες:

- διαμετακομιστικό - εμπορευματικό κέντρο, με στήριξη από ά-

μεσα γεινιάζον αεροδρόμιο,

- κέντρο έρευνας - καινοτομίας - εκπαίδευσης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για εγκατάσταση επιχειρήσεων έντασης γνώσης,

- κέντρο πολιτισμού συνδυασμένο με υψηλής ποιότητας περιβάλλον

2. Για τα νησιά Ζακύνθου, Κεφαλληνίας, να ενισχυθούν οι σχέσεις τους (μεταφορές) με τις απέναντι ακτές και η αναπτυξιακή τους προοπτική να ιδωθεί μέσα από τη συνεργασία με τη Δυτική Πελοπόννησο και τη Στερεά, με κέντρο αναφοράς την Πάτρα.

3. Για την ενδοχώρα προτείνουμε επιπλέον δικτύωσεις και ανταλλαγή ανά τομέα εξειδίκευσης με άλλες ελληνικές περιοχές παρόμοιου οικονομικού προφίλ.

4. Προσοχή στο νομό Ηλείας (και Μεσσηνίας βεβαίως) στη δυτική ακτή από μαζικό τουρισμό «υψηλών προδιαγραφών» χωρίς προγραμματικά μεγέθη και μελέτες χωρητικότητας. Οι επιπτώσεις μπορεί να είναι μη αναστρέψιμες.

Χ.ΚΟΚΚΙΝΟΣ Α.Τ.Ε.

Ιδρ. 1979
www.concrepairs.gr

ΕΛΕΓΧΟΙ - Τεστ Μπετον® - Υπέρηχοι
Ανίχνευση χάλυβα, **scanners**

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ
G U N I T E

ξηρό-υγρό-humidry-rotowet

Ενέσεις - Τσιμεντένες
Ανθρακονήματα

ΚΟΠΗ ΜΠΕΤΟΝ

Αδιατάρακτη
Διαμαντοκοπή

Τεχν. σύμβουλος
Χρυσόστομος Κόκκινος
Πολ. Μηχ. Ε.Μ.Π. Δομοστατικός

210 99 51 641 - 3

ΗΠΕΙΡΟΣ

Αντίθετο προς την απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου Κοινότητας Νήσου Ιωαννίνων για την εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας κατασκευής γέφυρας σύνδεσης - πρόσβασης της Νήσου με την παράκτια περιοχή της πόλης των Ιωαννίνων είναι το ΤΕΕ - Τμήμα Ηπείρου, όπως αναφέρει ο πρόεδρος του Τμήματος, Γιώργος Σταμουλάκης, σε επιστολή που απέστειλε προς το Κοινοτικό Συμβούλιο Κοινότητας Νήσου Ιωαννίνων.

Στην επιστολή υπογραμμίζεται ότι η Διοικούσα Επιτροπή του Τμήματος Ηπείρου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, θεωρώντας το θέμα εξαιρετικής σημασίας, αφού έχει περιβαλλοντικές, τεχνικές, ιστορικές, αισθητικές, οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις, προσέγγισε όλες τις πλευρές του και αποφάσισε να γνωστοποιήσει τις θέσεις της, καθόσον η διαχείριση τέτοιων πολυσύνθετων ζητημάτων, απαιτεί ουσιαστική κοινωνική διαβούλευση, για να ακούγεται η φωνή των πολιτών και των φορέων της περιοχής και ιδίως του ΤΕΕ που είναι θεσμοθετημένος επιστημονικός σύμβουλος της πολιτείας και της κοινωνίας.

Η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΗ, θεωρεί ότι όλες οι παράμετροι που σχετίζονται με τη φυσιογνωμία, την παράδοση, την αισθητική και την ανάπτυξη της περιοχής, αποτρέπουν τη μόνιμη σύνδεση με κατασκευή γέφυρας, οποιοδήποτε είδους, της παράκτιας περιοχής με το Νησάκι της λίμνης Παμβώτιδας, για τους εξής σημαντικούς λόγους:

1. Η φυσιογνωμία της περιοχής: Μία από τις σημαντικότερες

παραμέτρους που ξεχωρίζουν μια περιοχή και την κάνουν να διαφέρει από μια άλλη είναι η φυσιογνωμία της.

Χρόνια τώρα στο Νησάκι της Παμβώτιδας, χώρος και άνθρωποι, συγκρότησαν έναν τόπο ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και μορφών.

Η μόνιμη σύνδεση του Νησιού με την παράκτια ζώνη, με γέφυρα, αλλοιώνει τη φυσιογνωμία της περιοχής. Δεν συνάδει με τις ιδιαιτερότητες των μορφημάτων (μορφημάτων φυσικού και δομημένου χώρου, χρόνου, δράσεων και συμπεριφορών), που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του τόπου.

2. Η παράδοση της περιοχής: Οι θρύλοι, οι μύθοι, τα παραμύθια μεγάλων γενιές και γενιές παιδιών. Η ιστορία της πόλης των Ιωαννίνων είναι γνωστή σ' όλον τον κόσμο.

Μια βόλτα με το караβάκι από το Μώλο στο Νησάκι, είναι ένα ταξίδι στην παράδοση, ένα ταξίδι στην ιστορία, ένα ταξίδι παρέα με την κυρα-Φροσύνη. Κανένα είδος πρόσβασης με γέφυρα δεν μπορεί να το αντικαταστήσει, να αντικαταστήσει τα αισθήματα των επισκεπτών όταν πραγματοποιούν αυτό.

Η ίδια η παράδοση, η ίδια η ιστορία, μας λένε πως πρέπει να πηγαίνουμε στο Νησάκι.

Άλλες πόλεις φτιάχνουν ψεύτικους μύθους και θρύλους για να γίνουν γνωστές. Τα Γιάννενα έχουν τους δικούς τους. Πρέπει να τους διατηρήσουμε.

3. Η αισθητική και το περιβάλλον της περιοχής: Η λίμνη Παμ-

βώτιδα είναι γνωστή σ' όλους για την ομορφιά της και για το λόγο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλους.

Το μοναδικό οικοσύστημά της, έχει αναγνωρισθεί από την πολιτεία και προστατεύεται με ειδικές διατάξεις και νόμους, που προσ-

ναι συνυφασμένη με την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής. Η φέρουσα ικανότητα του χώρου, οι αρχές της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης και ο σεβασμός στο περιβάλλον και στην παράδοση, είναι οι βασικές παράμετροι που πρέπει να στηριχθεί. Οτιδήποτε διαφορετικό, εάν και

Νησί να μείνει, το νησί της Λίμνης Ιωαννίνων

διορίζουν τη δυνατότητα οποιασδήποτε παρέμβασης εντός ή εκτός των ορίων της λίμνης. Η καταρτηθείσα ΚΥΑ δεν επέτρεπε τέτοιου είδους παρεμβάσεις, όπως η κατασκευή γέφυρας.

Είναι προφανές, όμως, ότι η ίδια η κατασκευή, πέρα από κάθε νομιμότητα, θα αλλοιώσει πλήρως την αισθητική της περιοχής. Ακόμα, δύσκολα έργα θεμελίωσης που θα απαιτηθούν, θα δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα στο οικοσύστημα της λίμνης, ενώ έργα όπως δημιουργία χώρων στάθμευσης, είναι πολύ πιθανόν να γίνουν σε βάρος της ίδιας της λίμνης, με ακόμα μεγαλύτερα μαπαζώματα.

4. Η ανάπτυξη της περιοχής: Το Νησάκι της λίμνης Παμβώτιδας, τα μνημεία, η παράδοση και οι θρύλοι που συνδέονται μ' αυτό, δεν είναι κληρονομιά μόνο των κατοίκων του, αλλά αποτελούν κληρονομιά όλης της πόλης, της περιοχής, του παγκόσμιου πολιτισμού. Ιωάννινα – Παμβώτιδα – Νησάκι, αποτελούν διαχρονικά μια ενιαία οντότητα κοινής αναπτυξιακής πορείας.

Είναι, λοιπόν, φανερό, ότι η ανάπτυξη του Νησιού δεν μπορεί να γίνει αποσπασματικά και με κριτήρια εντελώς τοπικιστικά. Εί-

φαινομενικά θα μπορούσε να συμβάλει στην ανάπτυξη, σε βάθος χρόνου θα επιφέρει αντίθετα αποτελέσματα, δηλαδή οικονομικό μαρασμό και υποβάθμιση της περιοχής.

Είναι χαρακτηριστικά τα λόγια του προέδρου της κοινότητας Νυμφαίου, κ. Μέρτζου, όταν έγινε αίτηση για ένταξη της κοινότητας του Νησιού στο Εθνικό Δίκτυο Πολιτισμού, Παράδοσης και Κοινοτικού Βίου «Των Ελλήνων οι Κοινότητες». Αυτό θα γίνει εφικτό, είπε, μόνο όταν οι κάτοικοι της κοινότητας του Νησιού επιλέξουν αντί του οίκου του εμπορίου, τον οίκο των αξιών.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι το ΤΕΕ/ΤΗ δεν είναι αντίθετο στην εκπόνηση μελέτης για τη βελτίωση της προσπελασιμότητας προς το Νησάκι με πλωτά παραδοσιακά μέσα. Μελέτη, η οποία εκτός από τις διαδρομές, τις περιοχές, τα ωράρια αναχωρήσεων και αφίξεων, θα προσδιορίσει τη μορφή και το σχήμα των πλωτών μέσων, διότι δεν έχουμε κανέναν λόγο να αποκρύψουμε ότι τα караβάκια που χρησιμοποιούνται σήμερα, ρυπαίνουν αισθητικά το περιβάλλον της λίμνης και προσβάλλουν βάνουσα την παράδοση.

Lysis

Τηλ.: 210 67 73 956

Κιν.: 69 37 11 97 15

Κώστας Ζυγούνας

Πολ. Μηχανικός Ε.Μ.Π. - Διπλ. Έργων

Μ Ο Ν Ω Σ Ε Ι Σ - Ρ Η Τ Ι Ν Ι Κ Α Β Ι Ο Μ Η Χ Α Ν Ι Κ Α Δ Α Π Ε Δ Α